

FELDOLGOZÓIPARI ÁGAZATI HELYZETKÉP

2026 február

Készült a TOP Plusz-3.1.1-21-PT1-2022-00001 azonosítószámú
„Pest vármegyei foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési
együttműködések” elnevezésű projekt keretében.

Együtt fejlődünk!

**TOP Plusz projektekkel a vármegyei
foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési
együttműködésekért**

Készítette:

Pest Vármegye Önkormányzata megbízásából
a Pest Vármegyei Területfejlesztési Nonprofit Kft.

Kuszák Miklós

Pál Gergely András

Ágazati témájú elemzések

Feldolgozóipari ágazati helyzetkép Pest Vármegye 2026 február

Tartalom

1	Bevezetés.....	4
2	A feldolgozóipar fogalma.....	4
3	A magyar feldolgozóipari ágazat trendjei és szerkezete	7
4	A feldolgozóipar helyzete Pest vármegyében.....	9
4.1	A feldolgozóipar súlya a hozzáadott értékben.....	9
4.2	A feldolgozóipar és alágainak foglalkoztatási súlya.....	10
4.3	Az ipari és feldolgozóipari termelés alakulása és ágazati megoszlása	11
4.4	A feldolgozóipar súlya a vármegyei FDI-ban	13
4.5	A feldolgozóipari ágazat szereplői és területi elhelyezkedésük Pest vármegyében	15
5	A Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió fontosabb megállapításai	18
6	Összegzés.....	20
7	Ábrajegyzék.....	21

1 BEVEZETÉS

A feldolgozóipar hosszú múltra tekint vissza Pest vármegyében. A 19. és 20. század ipari fejlődése, valamint Budapest gazdasági és társadalmi kisugárzó hatása már hosszú évszázadok óta alakítja át a korábban az agrárium köré szerveződő pest vármegyei közösségeket. Az államszocializmus bukása és a modern, egyre inkább globalizálódó, kapitalista világ beköszönése a klasszikus szocialista ipar gyors hanyatlását hozta magával. Visszatekintve az azóta eltelt évtizedekre azonban az látszik, hogy a szocialista ipar bukása nem jelentette az ipar végleges eltűnését a vármegye gazdasági és foglalkoztatási szerkezetében. A nyitott gazdaságpolitika és a jó üzleti feltételek a külföldi működő tőke egyre erősebb beáramlását és a modern, posztfordista munkaszervezés elvén működő, globális értéktermelési láncokhoz kapcsolódó feldolgozóipar egyre erősebb megjelenését hozta magával Pest vármegyében. Ennek eredményeként a **feldolgozóipar megőrizte meghatározó szerepét a vármegye gazdaságában és globális kapcsolódása, valamint innovációs potenciálja révén jelentős perspektívát jelent egy magasabb hozzáadott értékkel jellemezhető gazdasági jövőkép felé.**

Az elmúlt időszak feldolgozóipari fejlődése és annak társadalmi, gazdasági és földrajzi lecsapódása azonban nem probléma és konfliktus mentes, így megkerülhetetlenül beemeli az aktuális területfejlesztési diskurzusba és stratégiaalkotásba az ágazatot. A feldolgozóipar területileg koncentrált, egyenletlen fejlődése, egyes térségek fejlődésből való kimaradása, valamint az új üzemek által okozott társadalmi, infrastrukturális és környezeti externáliák és a területhasznosítási konfliktusok mind olyan problémahalmazt jelentenek, melyek feloldása nélkül nem lehetséges a feldolgozóiparban rejlő gazdasági és társadalmi hasznok maximális kiaknázása és a harmonikus területi fejlődés.

Jelen elemzéssel a **célunk, hogy röviden áttekintsük a feldolgozóipar vármegyei helyzetét, szerkezetét és az elmúlt időszak fontosabb tendenciáit, összevetve az országos trendekkel.** Emellett vázlatosan bemutassuk a vármegyei feldolgozóipar területi struktúráját és a fontosabb szereplőket. Végén pedig összegzésképpen kísérletet teszünk irányt mutatni a vármegye jövőbeli feldolgozóipari ágazati stratégiája számára.

2 A FELDOLGOZÓIPAR FOGALMA

Az **ipar** a gazdaság egyik alapvető ágazata, amely a **természeti erőforrások, alapanyagok és félkész termékek műszaki-technológiai eszközökkel történő átalakítását** végzi, jellemzően nagyobb volumenben, szervezett munkamegosztás keretében. Az ipar célja **anyagi javak előállítása**, amelyek közvetlenül vagy közvetve kielégítik a fogyasztói és termelői igényeket.

Makrogazdasági szempontból az ipar jelentős **hozzáadott értéket** állít elő, meghatározó a **foglalkoztatásban**, kulcsszerepet játszik az **exportban és a versenyképességben**, szoros kapcsolatban áll más ágazatokkal (pl. szolgáltatások, logisztika, K+F).

A statisztikai és gazdaságpolitikai gyakorlatban az ipar több nagy ágazatra bontható:

1. Bányászat és kőfejtés

- Természeti erőforrások (pl. ásványok, energiahordozók) kitermelése.
- Magyarországon ma már korlátozott jelentőségű.

2. Feldolgozóipar

- A kitermelt vagy mezőgazdasági eredetű alapanyagok feldolgozása.
- Az ipar **legnagyobb súlyú és legösszetettebb ágazata**.

3. Villamosenergia-, gáz-, gőz- és vízellátás

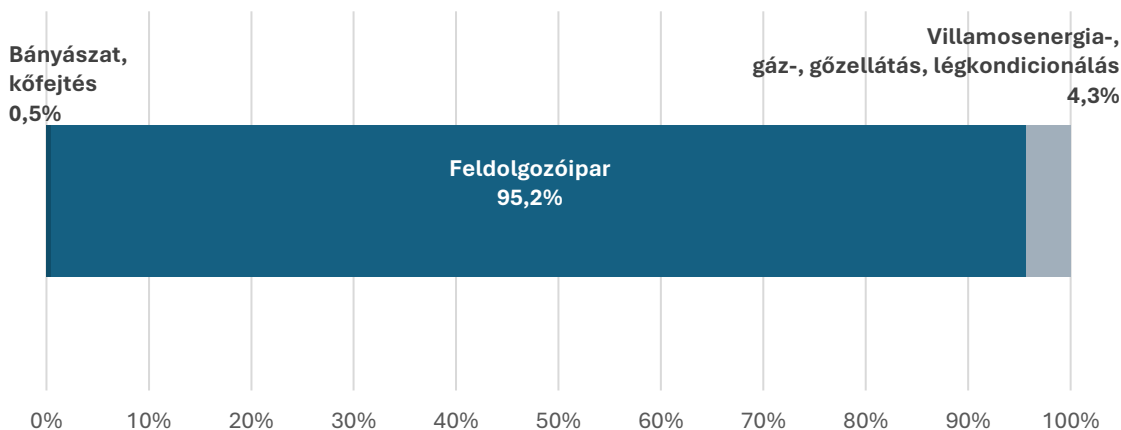
- Energiatermelés és -elosztás, közüzemi szolgáltatások.

(+Építőipar, amit általában nem, de tágabb értelemben néha az iparhoz sorolnak:

- Épületek és infrastruktúra létrehozása.)

Ezek közül a **feldolgozóipar** bír a legnagyobb gazdaságszervező és strukturáló hatással, ami általában a gazdaságstatisztikai adatok esetében a feldolgozóipar kimagasló súlyában is visszatükröződik. Pest vármegye esetében így például az ipari termelés több mint 95 százalékáért a feldolgozóipar volt a felelős 2024-ben.

1. ábra Az ipari termelés nemzetgazdasági ágankénti megoszlása Pest vármegyében, 2024

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

A **feldolgozóipar** az ipar azon ága, amely **alapanyagokat, félkész termékeket vagy alkatrészeket dolgoz fel, és azokból magasabb hozzáadott értékű kész- vagy köztes termékeket állít elő**. A feldolgozóipar jellemzői közé tartozik, hogy **technológia- és tőkeintenzív**, erősen **integrált globális értékláncokba**, jelentős **termelékenységi és innovációs potenciállal** rendelkezik és közvetlen kapcsolatban áll a **logisztikával, kereskedelemmel és K+F-szektorral**.

A feldolgozóipar a legtöbb fejlett gazdaságban az **export fő forrása**, meghatározó a **technológiai fejlődésben**, multiplikátor hatásán keresztül erősíti a **helyi gazdaságokat** (beszállítók, szolgáltatások). Magyarországon – és különösen Pest vármegyében – a feldolgozóipar a foglalkoztatás egyik kulcságazata és szorosan kötődik a **járműiparhoz, az élelmiszeriparhoz, az elektronikai és gépipari beszállítói hálózatokhoz**.

A KSH és az EU (NACE / TEÁOR) osztályozása alapján a feldolgozóipar számos alágazatra tagolható. A legfontosabbak:

- **Élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása:** Ez az alág a mezőgazdasági eredetű alapanyagok ipari feldolgozására épül, és a feldolgozóipar egyik legnagyobb foglalkoztatója. Jellemzően alapanyag- és energiaigényes, ugyanakkor stabil piaci

kereslettel rendelkezik. Területileg viszonylag szétszórtnak jelenik meg, ezért fontos szerepe van a vidéki és agglomerációs térségek gazdaságában. A magasabb feldolgozottságú, márkázott termékek esetében jelentős a hozzáadott érték és az exportpotenciál.

- **Textília, ruházat, bőr- és bőrtermék gyártása:** Ez az alág hagyományosan munkaintenzív, kisebb tőkeigényű feldolgozóipari tevékenységeket foglal magában. Magyarországon – és különösen a fejlettebb térségekben – az alág súlya csökkent, azonban specializált, magas minőségű vagy egyedi termékek esetében továbbra is jelen van. Jellemző a KKV-dominancia, valamint a bérnyújtási és niche-piaci működés.
- **Fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység:** Ez az alág az erdőgazdálkodáshoz, csomagolóiparhoz és a tartalomiparhoz kapcsolódik. A fafeldolgozás és papíripar alapvető beszállítói szerepet tölt be más ágazatok (élelmiszeripar, kereskedelem, logisztika) számára. A nyomdai tevékenység szerepe a digitalizáció miatt átalakul, ugyanakkor csomagolási és speciális nyomtatási területeken továbbra is releváns. Egyre hangsúlyosabb a körforgásos gazdasághoz való kapcsolódás.
- **Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás:** Ez az alág a feldolgozóipar egyik leginkább tőke- és energiaintenzív szegmense, stratégiai jelentőséggel az energiaellátás és az ipari alapanyagok biztosítása szempontjából. Erősen koncentrált, kevés telephelyen működik, magas környezetvédelmi és szabályozási követelmények mellett. Területi hatása jelentős, de foglalkoztatási szerepe korlátozott.
- **Vegyipari anyag, termék gyártása:** A vegyipar az ipari értékláncok egyik kulcsfontosságú alapágazata, amely számos más feldolgozóipari terület (műanyagipar, gyógyszeripar, mezőgazdaság) alapanyagát biztosítja. Jellemzője a technológiai és tőkeintenzív termelés, valamint a magas környezetvédelmi megfelelési igény. A vegyipar hozzájárulása a hozzáadott értékhez jelentős, ugyanakkor területi elhelyezkedése erősen koncentrált.
- **Gyógyszergyártás:** A gyógyszergyártás a feldolgozóipar egyik legmagasabb hozzáadott értékű és leginkább tudásintenzív alága. Erősen K+F-orientált, exportvezérelt, és viszonylag válságálló kereslettel rendelkezik. A foglalkoztatásban kisebb, de a gazdasági teljesítményben és innovációban kiemelkedő szerepet tölt be. Területfejlesztési szempontból a magas szintű humán erőforrást igénylő térségekhez kötődik.
- **Gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása:** Ez az összevont alág egyszerre tartalmaz beszállítói jellegű (gumi-, műanyagipar) és építőiparhoz kötődő (nemfém ásványi termékek) tevékenységeket. Széles körű ipari kapcsolatrendszerrel rendelkezik, különösen a járműipar és az építőipar felé. Jellemző a közepes technológiai szint és az ipari parkokhoz való erős kötődés.
- **Fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása:** Ez az alág a feldolgozóipar klasszikus ipari bázisa, amely más ágazatok számára alapanyagokat és félkész termékeket biztosít. A fémalapanyag-gyártás energiaigényes és koncentrált, míg a fémfeldolgozás széles KKV-körrel és beszállítói hálózattal működik. Meghatározó szerepe van az ipari értékláncok stabilitásában.
- **Számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása:** Ez az alág a feldolgozóipar egyik legdinamikusabban fejlődő, technológiaiintenzív szegmense. Magas automatizáltság, gyors innovációs ciklusok és erős exportorientáció jellemzi. Területileg a jól megközelíthető, képzett munkaerővel rendelkező térségekben koncentrálódik, és szoros kapcsolatban áll a globális értékláncokkal.
- **Villamos berendezés gyártása:** A villamos berendezések gyártása az energetikai, ipari és infrastruktúra-fejlesztésekhez kapcsolódik. Kulcsszerepet játszik az

energiaátmenetben, az elektromobilitásban és az ipari modernizációban. Technológiaintenzív, közepes-magas hozzáadott értékű ágazat.

- **Gép, gépi berendezés gyártása:** Ez az alág a feldolgozóipar strukturális gerince, mivel más iparágak termelési kapacitásait szolgálja ki. Jellemző a mérnöki tudás, az egyedi gyártás és a hosszabb értékláncok. Jelentős szerepet játszik az ipar technológiai megújulásában és termelékenységének növelésében.
- **Járműgyártás:** A járműgyártás Magyarország egyik legmeghatározóbb feldolgozóipari alága, erősen exportorientált és multinacionális vállalatok által dominált. Kiterjedt beszállítói hálózatot működtet, jelentős multiplikátor hatással a gazdaság egészére. Technológiai és szerkezeti átalakulás előtt áll az elektromobilitás és digitalizáció miatt.
- **Egyéb feldolgozóipar; ipari gép, berendezés üzembe helyezése, javítása:** Ez a kategória heterogén, specializált tevékenységeket foglal magában, beleértve az orvostechikai eszközök, műszerek és egyedi termékek gyártását, valamint az ipari berendezések karbantartását. Szerepe különösen fontos a feldolgozóipar működőképességének fenntartásában és a termelési rendszerek rugalmasságában.

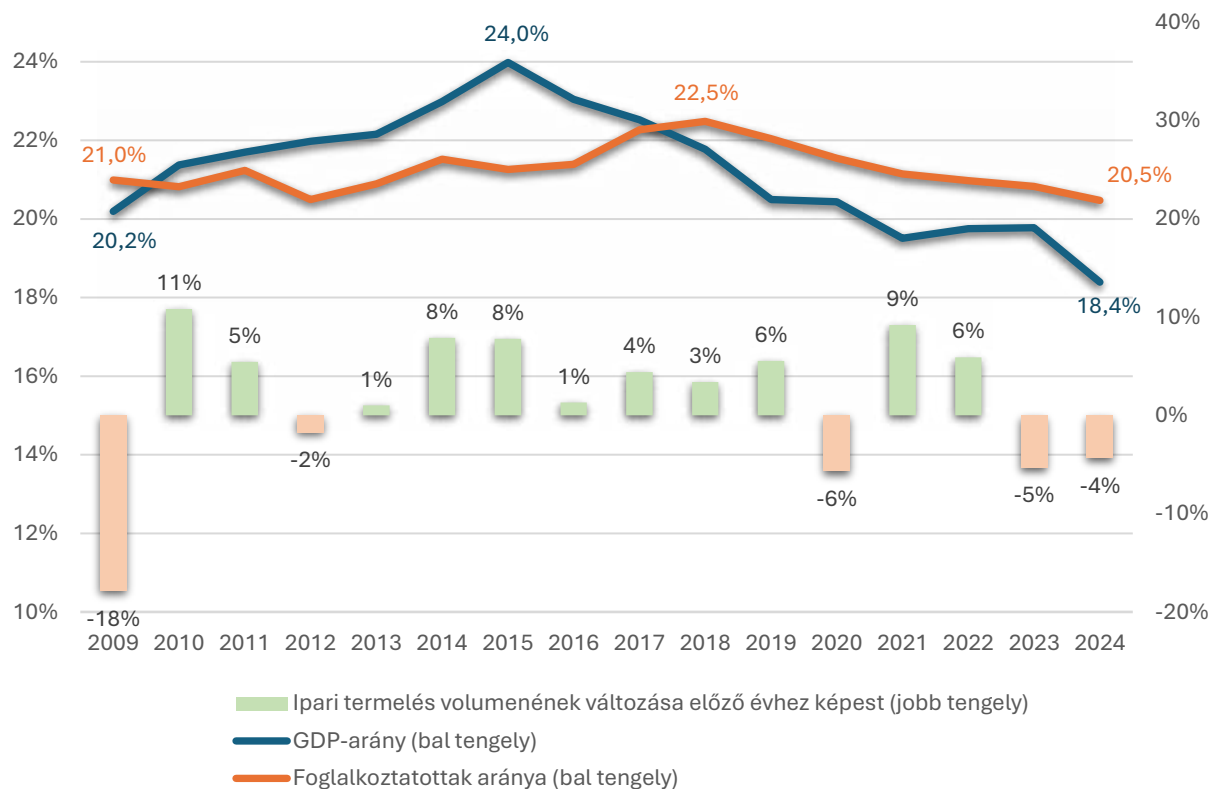
3 A MAGYAR FELDOLGOZÓIPARI ÁGAZAT TRENDJEI ÉS SZERKEZETE

A világgazdasági válság idején, 2010-ben megalakult új Kormány a teljes foglalkoztatást tűzte ki egyik fő gazdaságpolitikai célként. Ezzel a válság okozta munkaerőpiaci krízis megoldásán túlmenően hosszú távú irányt is kijelölt, melyben a **feldolgozóipar, mint a munkaerő-kínálat széles (rakodómunkástól a mérnökig) és volumenét tekintve nagy részét felszívni képes iparág kiemelt jelentőségűvé vált.** A nyitott gazdaságpolitika és a feldolgozóiparnak kedvező hazai és nemzetközi gazdasági környezet nyomán **2010-től az ipari termelés volumene felfutó pályára állt** és egy évtizeden keresztül, a koronavírus-járvány kitöréséig (a 2012-es évet leszámítva) lényegében folyamatosan bővülni tudott. A járványhelyzet lecsengését követően bár erős visszapattanás volt megfigyelhető az ipari termelésben, azonban az újra borúsabbá váló globális politikai és gazdasági helyzet, illetve az európai és német ipar általános gyengélkedése ismételten megakasztotta a növekedést, így a **2023-as és 2024-es év már a termelés visszafogásának jegyében telt.** Mindez a feldolgozóipari foglalkoztatottak számában is megmutatkozott, hiszen az a **2018-as, 1 millió 33 ezres létszámról, 2024-re 962 ezer főre esett vissza** (bár még ez az érték is nagyjából a 2016-os szintek felel meg és jóval magasabb a 2010-ben mért 807 ezer fős mélypontnál).

A feldolgozóipar hazai gazdaságban betöltött súlya 2009 és 2015 között jelentősen növekedett az ipari termelés felfutásának köszönhetően, ennek köszönhetően **2015-ben 24 százalékkal járult hozzá a teljes magyar GDP-hez, ami a rendszerváltás óta nem látott arányt jelentett.** Az ipari termelés növekedése ellenére a 2010-es évek második felében már csökkenni kezdett a feldolgozóipar súlya, ami a többi nemzetgazdasági ágazat jó teljesítményének köszönhető. A GDP-arány viszonylagos változatlansága alapján a COVID-válságot bár a többi ágazathoz hasonló mértékben sínylette meg a feldolgozóipar, ugyanakkor a **2022-es orosz-ukrán háború kitörése nyomán kialakuló újabb krízisidőszak** (mely azonnali hatásként éppen az ipari termelés szempontjából kulcsfontosságú energiaárak felrobbanását hozta) **már drasztikusabb relatív leértékelődést hozott a feldolgozóipar számára.** Ennek folyományaként a feldolgozóipar GDP-ben betöltött súlya **2024-ben csupán 18,4 százalékot ért el, ami pedig a rendszerváltás óta mért legalacsonyabb arány.** A feldolgozóipar foglalkoztatásban betöltött súlyának változása a GDP-énél látotthoz képest időben kissé elcsúszva és jóval kevésbé volatilis alakult a vizsgált

időszakban. Az összes foglalkoztatott közül a **feldolgozóiparban dolgozók aránya a 2018-as 22,5 százalékos csúcshoz képest 2024-re 2 százalékponttal, 20,5 százalékra csökkent.**

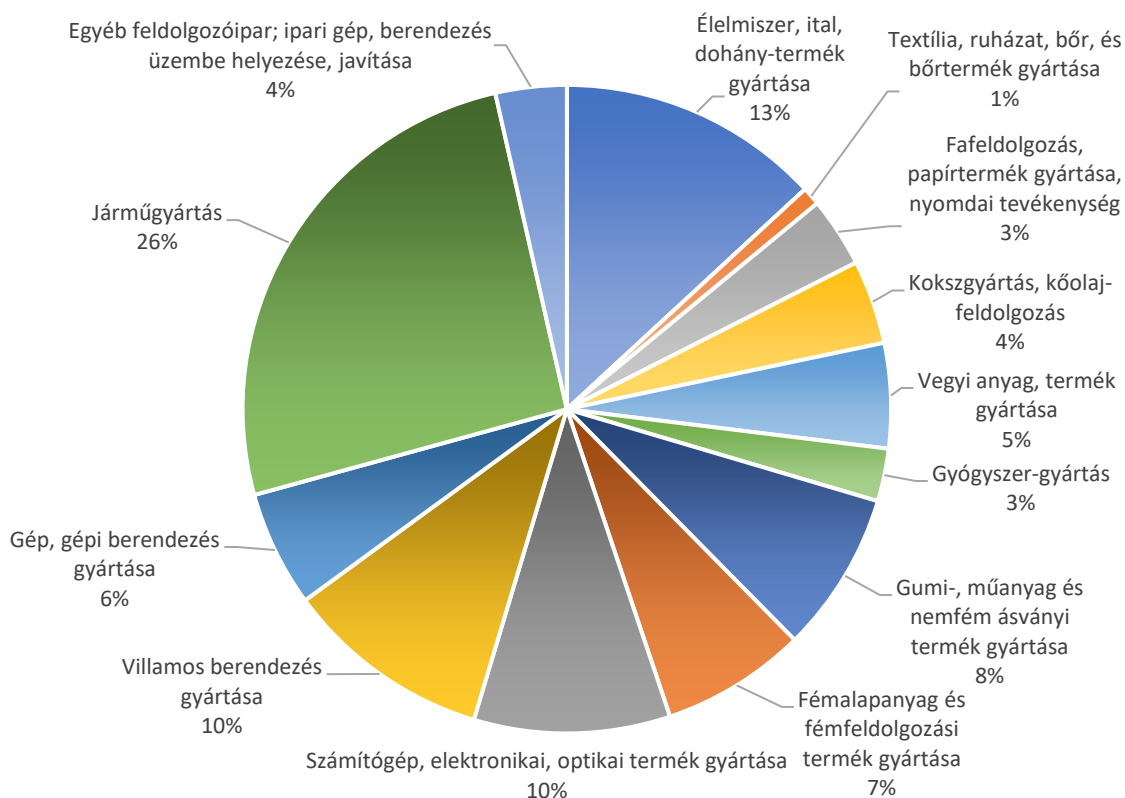
2. ábra Az ipari termelés volumenének és a feldolgozóipar GDP-ben és foglalkoztatásban betöltött súlyának alakulása Magyarországon, 2009-2024

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

Az ipar és azon belül a feldolgozóipar fogalma igen sokrétű tevékenységet takarnak, ezért érdemes egy pillantást vetni, hogy a teljes ipari termelés mögött az egyes alágak milyen súlyt képviselnek, ezzel vázlatos képet kapva a hazai ipar szerkezetéről. Az alábbi ábrán is jól kitűnik, hogy **messze a legnagyobb alág a járműgyártás Magyarországon**, mely a 2024-es feldolgozóipari termelés több mint negyedét tette ki. Fele ekkora súllyal, de így is jelentős mértékben járult hozzá a teljes ipari termeléshez az **élelmiszeripar**, valamint 10-10 százalékot tett ki a **villamos berendezés**, illetve a **számítógép, elektronikai és optikai termék gyártása**.

3. ábra A magyar feldolgozóipari termelés százalékos megoszlása ágazatonként, 2024

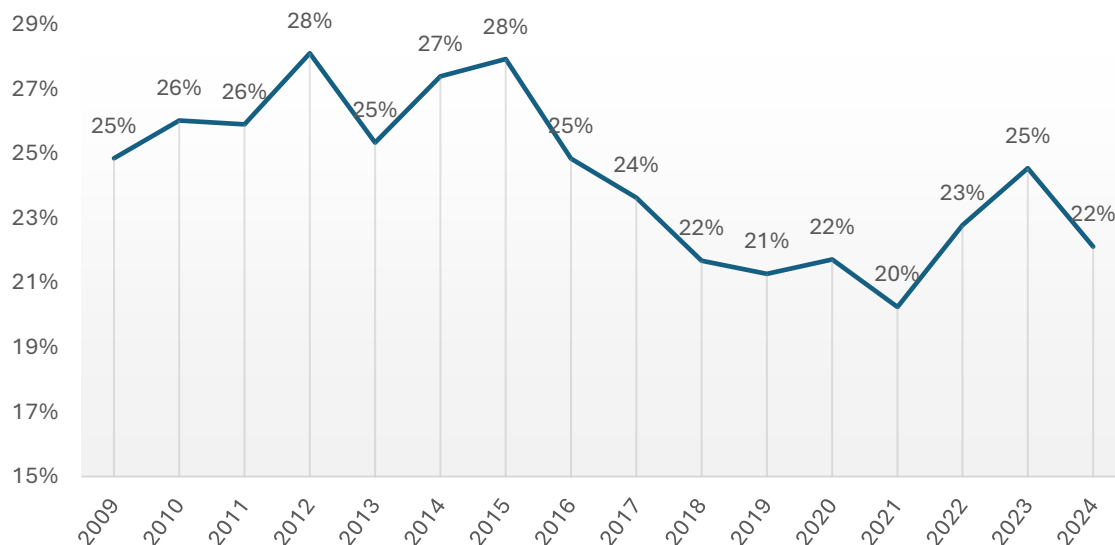
Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

4 A FELDOLGOZÓIPAR HELYZETE PEST VÁRMEGYÉBEN

4.1 A FELDOLGOZÓIPAR SÚLYA A HOZZÁADOTT ÉRTÉKBEN

A feldolgozóipar országos átlagnál nagyobb szerepére utal Pest vármegyében, hogy a **feldolgozóipar részesedése 2009-ig visszatekintve rendre igen magas arányokat mutatott a vármegye teljes hozzáadott értékében**, a legjobb években, 2012-ben és 2015-ben is 28 százalékot ért el a feldolgozóipari részesedés. A 2010-es évek első felében jellemző magas arányok után az évtized második felében azonban egyre inkább visszaesett a szektor részesedése, ami **nem az ipari termelés visszaesését, hanem a többi ágazat jó teljesítményét mutatja**. A relatív súlyvesztés következtében 2021-ben rekord alacsony, 20 százalékos szintre esett vissza a feldolgozóipar részesedése. Ezt követően **bár 2022-ben és 2023-ban emelkedni tudott a vármegyei feldolgozóipar részaránya, azonban 2024-ben ismét csökkenni kezdett és végül ebben az évben csupán 22 százalékot ért el**.

4. ábra A feldolgozóipar bruttó hozzáadott értékben betöltött súlya Pest vármegyében, 2009-2024

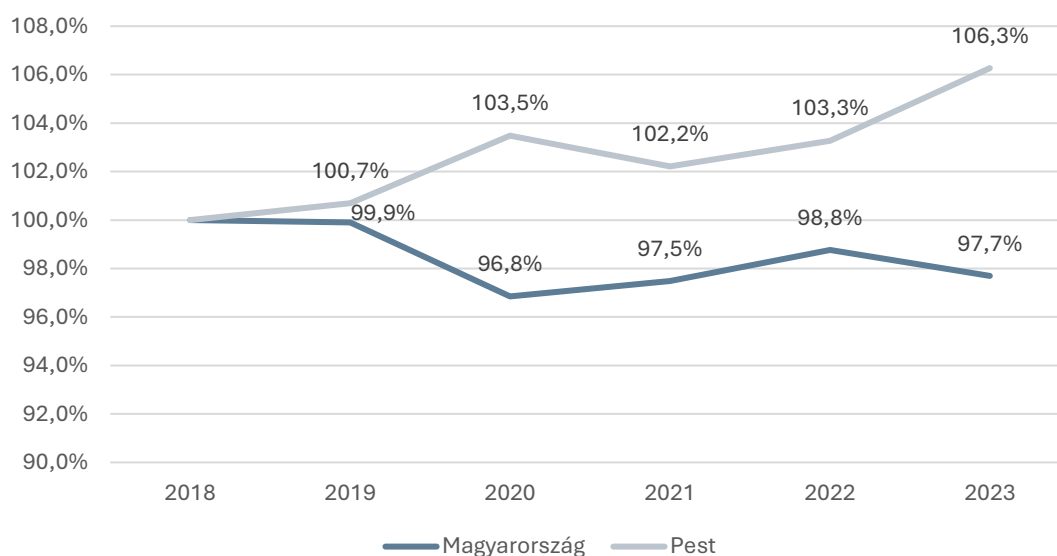

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

4.2 A FELDOLGOZÓIPAR ÉS ALÁGAinak FOGLALKOZTATÁSI SÚLYA

A telepi gazdaságszerkezeti statisztikák alapján országos szinten csökkent, azonban **Pest vármegyében növekedett a feldolgozóipari vállalkozások telephelyein foglalkoztatottak száma**. A vármegyében a 2018-as 87.372 főről **2023-ra 92.850 főre emelkedett a feldolgozóiparban dolgozók száma**, ami több mint **6 százalékos többletet jelentett** öt év alatt. Mivel a többi ágazatban nagyobb növekedés volt megfigyelhető ebben az időszakban, ezért a feldolgozóipar **relatív súlya csökkent** a foglalkoztatásban. Míg 2018-ban az összes gazdaságszerkezeti statisztikában felmért munkavállaló 22,6, addig 2023-ban már csak 20,2 százaléka dolgozott a feldolgozóiparban.

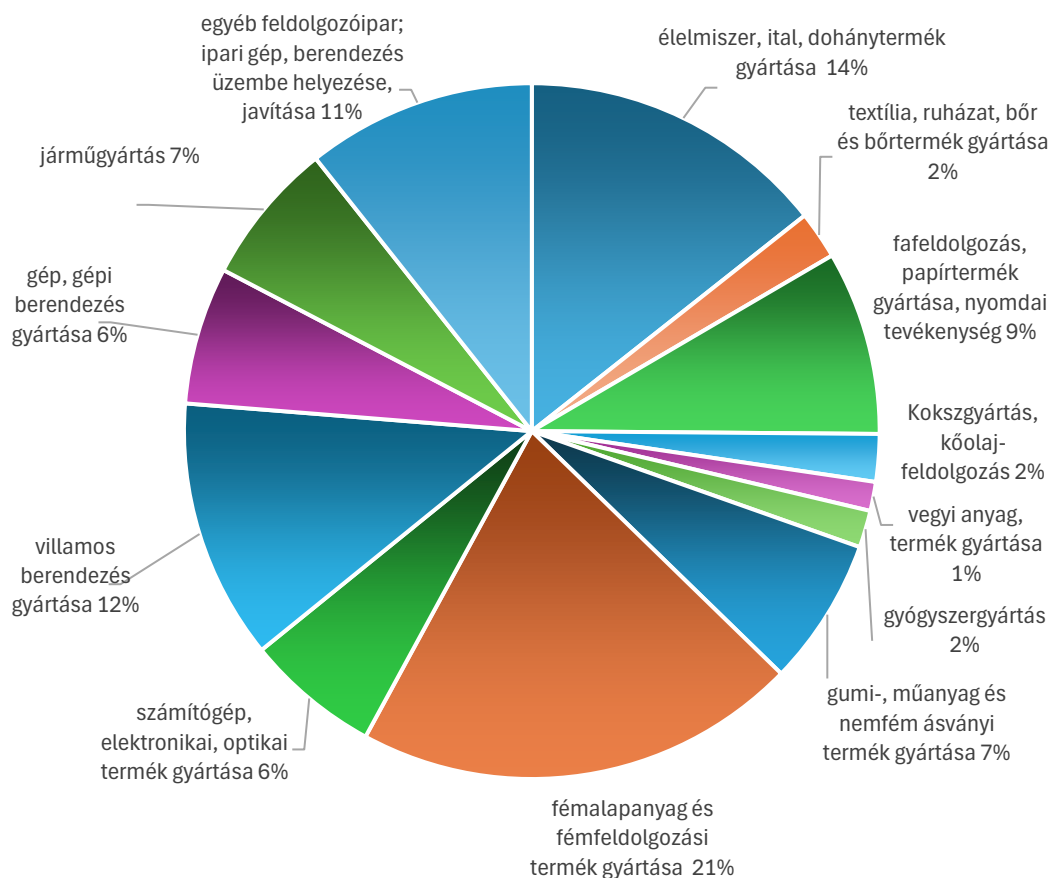
5. ábra A feldolgozóipari telephelyeken foglalkoztatottak számának változása (2018 = 100%), 2018-2023

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

Alágazati bontás alapján arról is képet kaphatunk, hogy az egyes alágazatok mekkora foglalkoztatási súlyt képviselnek a feldolgozóiparon belül. Ebből látszik, hogy **2023-ban a legtöbb embert, a teljes feldolgozóipari foglalkoztatottak 21 százalékát a fémalapanyag és fémfeldolgozási termékeket gyártó telephelyek foglalkoztatták Pest vármegyében**, amit 14 százalékos részesedéssel az **élelmiszeripar** követ. A harmadik legtöbb munkavállalóval pedig a **villamos berendezés gyártás** rendelkezett. Tanulságos összehasonlítani a foglalkoztatottak számát a következő alfejezetben tárgyalt ipari termelési adatokkal, hiszen látható, hogy az amúgy magas termelési értékű járműgyártás, gépgyártás és villamos berendezés gyártás arányaiban jóval kevesebb munkavállalót foglalkoztatott, mint az ezeknél sokkal kisebb termelési értéket előállító fémalapanyag és fémfeldolgozás. **Mindez jól mutatja a feldolgozóiparon belüli alágazak jelentősen eltérő termelékenységet.**

6. ábra A pest vármegyei feldolgozóipari telephelyeken foglalkoztatottak százalékos megoszlása aláganként, 2023

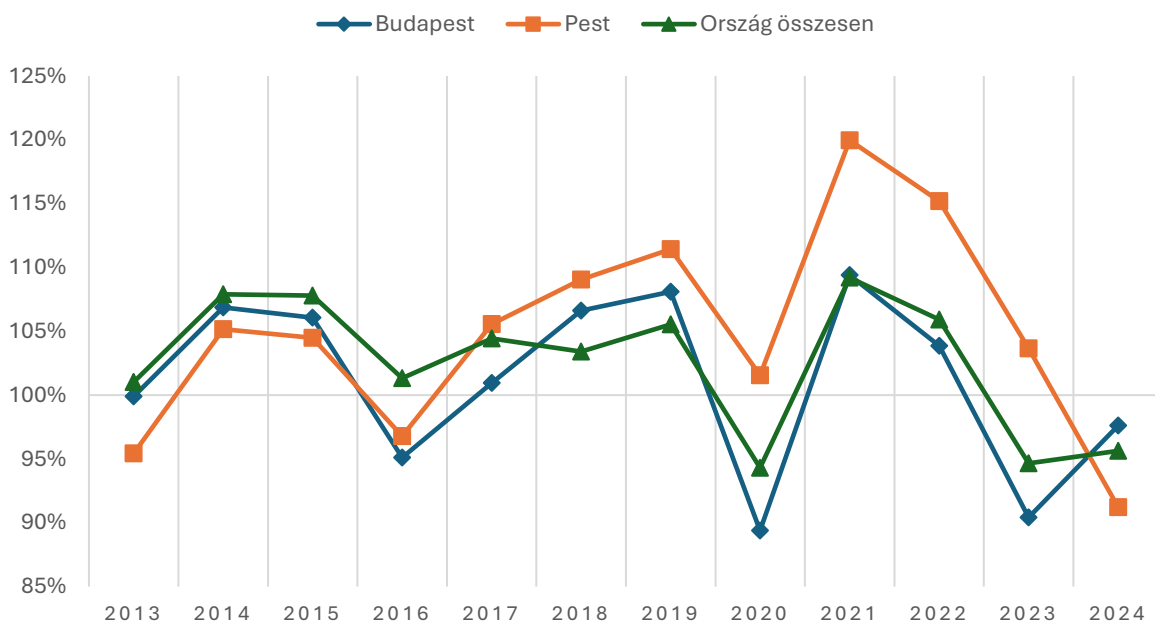
Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

4.3 AZ IPARI ÉS FELDOLGOZÓIPARI TERMELÉS ALAKULÁSA ÉS ÁGAZATI MEGOSZTLÁSA

Pest vármegye ipari termelése a telephely szerinti adatok alapján 2025 I. félévében 11%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától. Ettől nagyobb visszaesés csak Bács-Kiskun vármegyében volt (országosan 3,8%-os csökkenés történt). **Az egy lakosra jutó ipari termelés 2025. I. félévében 2 millió 412 ezer forint volt, ami továbbra sem éri el az országos átlagot (2 821 ezer forint).** Mindezek ellenére Pest vármegye a hazai ipar egyik központja. A termelés 2025. I. félévi értéke itt volt a legnagyobb, 3222 milliárd forint, ami az országos kibocsátás 12%-át jelentette (2024-es teljes évi adatok alapján is 11%).

Idősorosan vizsgálva az ipari termelés volumenindexe 2017-től, a gödi Samsung gyár termelésének felfutásával párhuzamosan az **országosnál és a budapestinél nagyobb ütemű növekedést mutatott** Pest vármegyében és az országgal ellentétben az elmúlt időszak ipari termelést érő nagyobb sokkjai (COVID-19 járvány és a 2022-es energiaár-robbanás) közepette is bővíteni tudott. Egyedül az utolsó lezárt teljes év, a globális elektromosautó és akkumulátor ipari kereslet gyengélkedésével, ezért az exportértékesítések csökkenésével jellemezhető **2024-es év hozott ipari termelésviSSzaesést a vármegyében**, ami sajnálatos módon az országosnál is valamelyest jelentősebb csökkenést jelentett éves alapon.

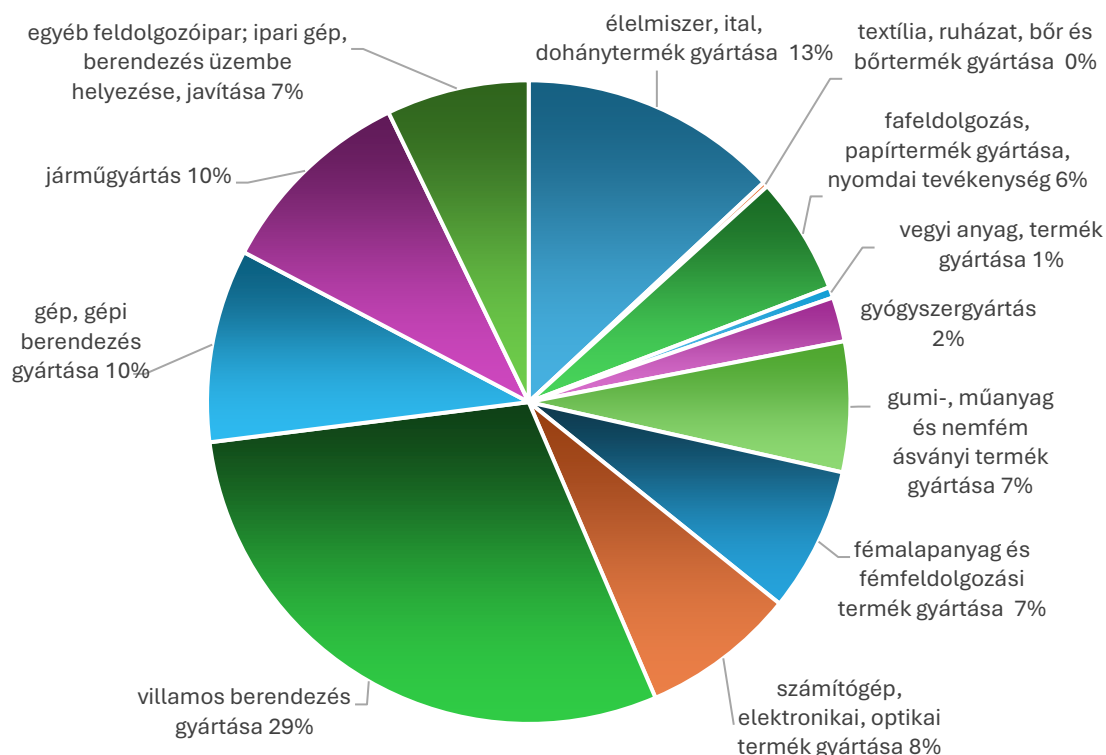
7. ábra Az ipari termelés volumenindexe (előző év=100%) telephely szerint, 2013-2024

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

Az ipari termelés alágazati megoszlásánál eltérő képet látunk Pest vármegye esetében, mint az egész ország vonatkozásában. Az országosnál látottnál jóval kisebb, csupán 10 százalékot tett ki a járműipar súlya a 2025. év I. félévi adatok alapján. Helyette a **vármegyei feldolgozóipar legmarkánsabb alága a villamos berendezés gyártása** (jórészt a Samsung gyárnak köszönhetően), ami az ipari termelés 29 százalékáért volt felelős, **mindezt úgy, hogy éppen ez az ágazat szenvedte el a legnagyobb, 33,4 százalékos visszaesést** 2025. I. félévében az előző év azonos időszakához képest. Pest vármegyében az országoshoz hasonló, 13 százalékos, igen jelentős részesedést hasít ki magának továbbá az **élelmiszeripar**, ami így a vármegyében a második legjelentősebb feldolgozóipari ágazat. Meg kell jegyezni, hogy az országgal szemben a vármegyei feldolgozóipari statisztikában nem jelenik meg a **kőolajfeldolgozás**, ami pedig Magyarország egyetlen kőolajfinomítójának, a százhalombattai Dunai Finomítónak köszönhetően igen markáns szereplője Pest vármegye iparának.

8. ábra A pest vármegyei feldolgozóipari termelés százalékos megoszlása aláganként (kokszyártás, kőolajfeldolgozás nélkül), 2025. I. félév

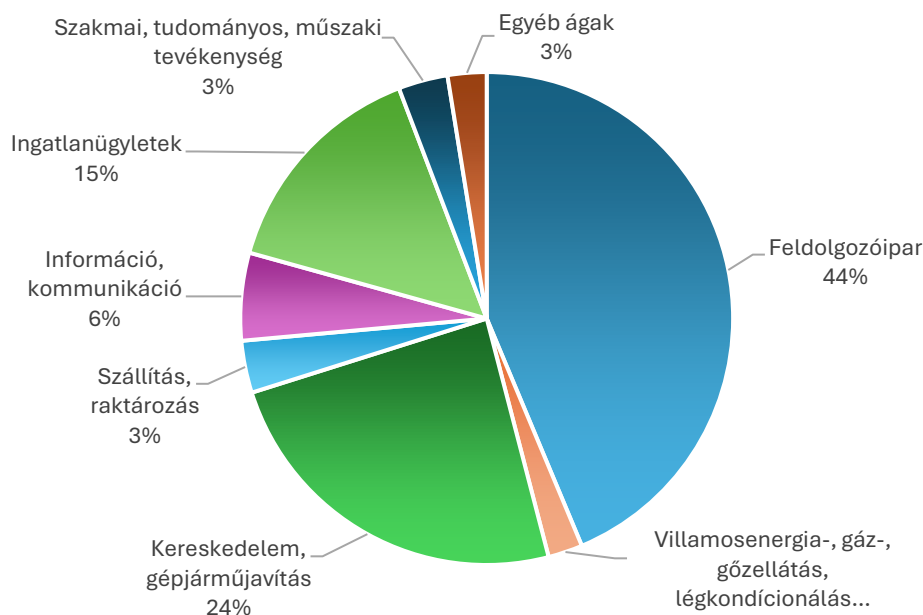

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

4.4 A FELDOLGOZÓIPAR SÚLYA A VÁRMEGYEI FDI-BAN

A kormányzati befektetésösztönzési politika és a HIPA tevékenységének egyik kiemelt ágazata a feldolgozóipar, hiszen a feldolgozóipari beruházások magas technológiai és tőkeerő igénye nyomán nagyon erősen kapcsolódik a külföldi közvetlen tőkebefektetésekhöz (FDI). Ez megmutatkozik abban is, hogy **Magyarországon a külföldi közvetlen tőkebefektetéssel működő vállalkozások külföldi tőkéjének 47 százalékát a feldolgozóipar tette ki 2024-ben.** Az országotól alig elmaradó arány látszik Pest vármegyében is, ahol a **külföldi tőkebefektetések 44 százaléka a feldolgozóiparba allokálódott 2024-ben.** Mindebből felsejlik, hogy a **feldolgozóipar iránti nemzetközi érdekltség és érdeklődés az összes többi ágazatnál erősebb a vármegyében.** Ez annak is jele, hogy a vármegyei feldolgozóipar ezer szálon kapcsolódik a nemzetközi gazdasági térhez és globális értéktermelési láncokhoz. Ez a versenyképesség szempontjából öröndetes és az egyik legfontosabb ágazattá teszi a feldolgozóipart, más oldalról jelentős kockázatot is jelent, hiszen egyben kitettséget és sérülékenységet is mutat az olyan globális gazdasági térben bekövetkező sokkokkal, krízisekkel és változásokkal szemben, amilyeneket az elmúlt időszakban is megtapasztalhattunk és amiknek a hatásai az ipari termelés visszaesésén keresztül gyorsan lecsapódtak a reálgazdaságban is.

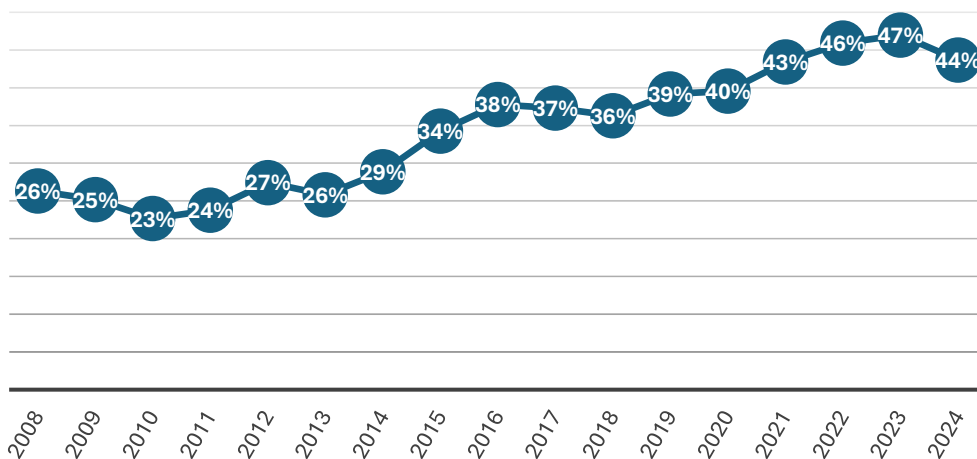
9. ábra Külföldi közvetlen tőkebefektetéssel működő vállalkozások külföldi tőkéjének alágankénti megoszlása Pest vármegyében, 2024

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

Az FDI kapcsán érdemes azt is szemügyre venni, hogy időben visszatekintve hogyan alakult a feldolgozóipar részaránya. Ebből jól látható, hogy 2013 után ez az arány emelkedő trendbe fordult, ami – egy 2016-2018 közötti stagnálási időszakot leszámítva – egészen 2023-ig kitartott, ennek köszönhetően **26-ról 47 százalékra emelkedett a feldolgozóipar aránya az összes külföldi közvetlen tőkebefektetéssel működő vállalkozás külföldi tőkéjén belül**. Ráadásul ugyanebben az időszakban a 2017-es évet leszámítva a külföldi közvetlen tőkebefektetéssel működő feldolgozóipari vállalkozások külföldi tőkéjének nominális értéke is mindvégig emelkedett: a 2013-as 604 milliárd forintról 2010 milliárd forintra. Az utolsó adattal rendelkező évben, 2024-ben ugyan a feldolgozóipari arány 44 százalékra mérséklődött, azonban a nominális érték így is minimális növekedést mutatott.

10. ábra Feldolgozóipari FDI aránya az összes külföldi közvetlen tőkebefektetéssel működő vállalkozás külföldi tőkéjében, 2008-2024

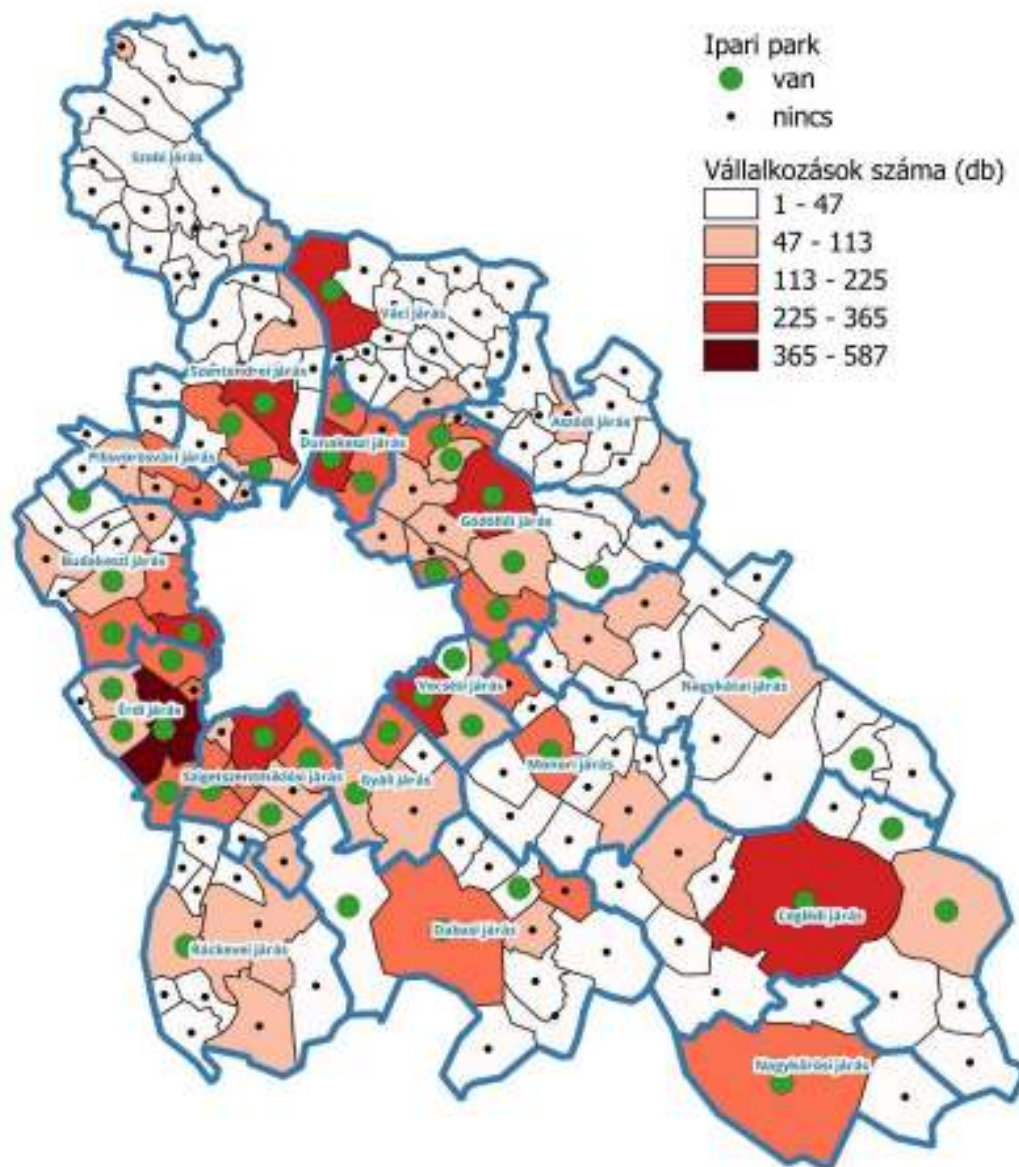
Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

Összességében megállapítható, hogy a **Pest vármegyei FDI-on belül a feldolgozóipar súlya és értéke jelentősen növekedett a 2024-et megelőző tíz évben és a feldolgozóipari termelés bővülését döntően a fokozódó külföldi működőtőke beáramlás hajtotta.** Kérdés, hogy a 2024-ben az FDI-ban megfigyelhető megtorpanás és az ipari termelésben történt visszaesés mennyire mutat egy negatív trendfordulót. Az utóbbi években bejelentett magyarországi és pest vármegyei beruházások megvalósulása, termelésük felpörgése és a nemzetközi piacok esetleges rendeződése azonban reménykeltő a vármegyei feldolgozóipar számára.

4.5 A FELDOLGOZÓIPARI ÁGAZAT SZEREPLŐI ÉS TERÜLETI ELHELYEZKEDÉSÜK PEST VÁRMEGYÉBEN

A feldolgozóipar területi struktúrája igen markáns koncentrációt mutat Pest vármegye agglomerációs gyűrűje körül, azon belül is elsősorban az M0-ás és a gyorsforgalmi úthálózat által feltárt területeken. Kiemelkedik az agglomeráció dél-nyugati, déli, keleti és északkeleti része, míg az agglomeráció északnyugati, hegyvidékes, az M0-ás által nem érintett részén jóval kevesebb feldolgozóipari vállalattal és ipari parkkal találkozunk. **Az agglomeráción kívül csak szigetszerűen emelkedik ki egy-egy ipari parkkal és jelentősebb feldolgozóipari jelenléttel rendelkező város** (Cegléd, Nagykőrös, Dabas, Százhalombatta). A 2024-es adatok szerint a legtöbb feldolgozóipari vállalkozással rendelkező település (sorrendben): **Érd, Dunakeszi, Szigetszentmiklós, Vecsés, Budaörs, Gödöllő, Szentendre, Vác és Cegléd.** Mellettük ki kell emelni **Gödöt** (Samsung), **Százhalombattát** (Dunai Finomító) és **Veresegyházát** (GE Vernova), ahol bár szám szerint nincs kirívóan sok feldolgozóipari vállalkozás, ugyanakkor **egy-egy országos szinten is kiemelt jelentőségű feldolgozóipari üzemnek adnak otthont,** így egyértelműen ipari központnak tekinthetők. Az agglomeráción és a kiemelt ipari központokon túl azonban **olyan térségek is látszanak a térképen, ahol gyakorlatilag alig van feldolgozóipari kapacitás.** Ezek a térségek leginkább a vármegye délkeleti, keleti, északkeleti és északi, jellemzően periférikus elhelyezkedésű részein találhatók. **Járási szinten ki lehet emelni a Nagykátai, az Aszódi és a Szobi járást, ahol kifejezetten kevés feldolgozóipari vállalat van és utóbbi kettő esetében ipari park sem található az egész járásban.**

11. ábra Regisztrált feldolgozóipari vállalkozások száma és ipari parkok Pest vármegyében, 2024

Forrás: KSH alapján saját szerkesztés

A vármegyei feldolgozóipari vállalkozások jelentős része, különösen a kkv szektor cégei az ipari parkok, vagy iparterületek kisebb-nagyobb ipari és logisztikai célú ingatlanjainak bérleményeiben működik. Azonban a nagyobb vállalatok sok esetben a szigetszerűen elhelyezkedő saját tulajdonú ingatlanjaikban végzik gyártási tevékenységüket, amik már sokkal inkább kimerítik a klasszikus és köznap értelemben vett „gyár” fogalmát, szemben a kevésbé megfogható és látható működésű, több és eltérő tevékenységet végző céget magába foglaló ipari bérleményekkel, „big boxokkal”. Ha rápillantunk a lenti táblázatra látható, hogy **Pest vármegyében több ilyen nagyméretű gyárral találkozunk, amik jellemzően az agglomerációban, de pár esetben azon kívül, a nagy vállalkozássűrűségű térségektől térbelileg elkülönülve helyezkednek el** (Dunai Finomító (Százhalombatta), Shinheung (Monor), Ganz (Tápiószele)). A vármegye feldolgozóiparának sokszínűségét tükrözi, hogy ezeknek a gyáraknak a tevékenysége a feldolgozóipari alágak széles skáláját lefedik. A

villamosberendezés és akkumulátorgyártás mellett több jelentős élelmiszeripari, építőipari alapanyag gyártó, gyógyszeripari és fogyasztási cikket, valamint csomagolóanyagot gyártó üzem is működik a vármegyében, de még olyan egyedi alágazat is képviselteti magát a térségben, mint a repülőgéppalkatrész gyártás.

Legjelentősebb pest vármegyei feldolgozóipari üzemek

Név	Település	Ágazat	Jellemzők	Foglalkoztatottak száma	Gyártás kezdete
Samsung SDI Magyarország Zrt.	Göd	akkumulátorgyártás	Messze a legnagyobb feldolgozóipari kibocsátás a vármegyében és országosan is az egyik legnagyobb feldolgozóipari egység.	3900	2017
Dunai Finomító (MOL)	Százhalombatta	kőolajfinomítás	Magyarország egyetlen és kelet-közép-európai régió egyik legnagyobb kőolajfinomítója	2190	1965
GE Aviation	Veresegyház	repülőgép-hajtómű alkatrészek, energetikai berendezések	Nagyon magas hozzáadott érték, exportorientált termelés. Közép-Kelet Európa egyetlen repülőgéppalkatrész-javító létesítménye.	-	2000
Váci Cementgyár (Duna-Dráva Cement Kft.)	Vác	építőipari alapanyag gyártás	Klasszikus szocialista nagyüzemből európa egyik legkorszerűbb cementgyára, miután 2016 és 2020 között jelentős modernizáción esett át.	-	1963
GSK (GlaxoSmithKline)	Gödöllő	vakcina- és gyógyszergyártás	Stratégiai egészségügyi feldolgozás, vakcinagyártás.	340	-
Coca-Cola HBC Magyarország Kft.	Dunaharaszti	italgyártás és palackozás	Az egyik legnagyobb élelmiszeripari üzem Magyarországon.	-	1994
Tetra Pak	Budaörs	csomagolóanyag-gyártás	Az élelmiszeripari feldolgozás kulcsszereplője.	281	1992
Procter & Gamble (P&G)	Csömör	fogyasztási cikkek és csomagolás	Egyike a vállalat 2 magyarországi gyára közül, a világon a legnagyobb női higiéniai termékeket gyártó egysége. Nincs gyártási hulladék és a keletkező ipari szennyvizet is újrahasznosítják.	900	1991
Ganz Transzformátor- és Villamos Forgógépgyár	Tápiószele	villamos berendezések gyártása	A tápiószelei gyárban egyedi nagyfeszültségű villamos berendezéseket: transzformátorokat, motorokat és generátorokat gyárt.	400	2020
ZOLLNER Elektronika	Vác	elektronikai bérnyártás	EMS-szolgáltató alkatrészeket, modulokat, készülékeket, valamint komplex rendszereket fejleszt és gyárt az ipari elektronika, a vasúti technika, az autóipar, az orvostechnika, a légiközlekedés és haditechnika, a mérés- és irodatechnika, az egyéb fogyasztási termékek és a telekommunikáció területén működő ügyfelei számára.	1900	2000
BioTech USA	Szada és Dunakeszi	étrendkiegészítők gyártás	Nemzetközi szinten is egyre erősödő, tisztán magyar tulajdonú cégcsoportként saját tulajdonú, szada és dunakeszi gyárában gyártja a étrendkiegészítőit és speciális élelmiszereit.	szada üzem: 600	-
Shinheung Sec	Monor	akkumulátoralkatrészek gyártás	Fő tevékenysége egyedi szabadalom alapján elektromos járművek akkumulátor alkatrészeinek gyártása, melyek elsősorban magas színvonalú, német gyártmányú személygépkocsikba kerülnek beépítésre	1000+	2018
OBO Betterman	Bugyi	villamos szerelési anyagok gyártás	Kábeltartó-rendszerek, összekötő- és rögzítőrendszerek, túlfeszültség- és villámvédelmi-rendszerek, padlóalatti rendszerek gyártása. Hazai beszállítók aránya közel 60%, 13 000 féle késztermék, évi 400 millió darab legyártott termék.	1300	-

Forrás: saját gyűjtés

5 A PEST MEGYEI TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ FONTOSABB MEGÁLLAPÍTÁSAI

Pest Megyei Területfejlesztési Konceptiója hangsúlyozza, hogy a **feldolgozóipar Pest megye egyik legnagyobb foglalkoztatója és gazdasági pillére**. A feldolgozóipari ágazat rengeteg embert foglalkoztat, és hagyományosan erőteljes **exportorientációval** rendelkezik, amely jelentős szerepet játszik a megye gazdasági teljesítményében. A nemzetközi térben Pest megye rendelkezik azokkal az értékekkel, melyek **előnyösek lehetnek a feldolgozóipar magas hozzáadott értékű, magas technológia- és tudástartalmú szegmensei számára**, ahol magas a szolgáltatástartalom, rövid a technológiai ciklus, és így a vállalati teljesítményben különleges szerepet tölt be a gyors és rugalmas alkalmazkodás képessége.

Ugyanakkor a koncepció rámutat, hogy a feldolgozóipar szerkezetében **folyamatos átalakulás** zajlik, különösen a **járműipari beszállítói szegmens és az elektronikai ágazat területén**. Ez a változás kettős kihívást jelent az ipar számára:

- **Kockázat a foglalkoztatásban:** egyes térségekben (pl. Vác, Aszód, Cegléd környéke) jelentős leépítések történtek.
- **Piaci átrendeződés:** a hagyományos, költségérzékeny feldolgozóipari kapacitások csökkenése mérsékli a hazai piaci értékesítést.

Ezek a tendenciák különösen hangsúlyosak a koncepció helyzetértékelésében, amely felhívja a figyelmet a szerkezetváltásból eredő **gazdasági és munkaerő-piaci kockázatokra**.

A feldolgozóipar a megye fejlesztési célrendszerében

Kiemelt ágazati prioritás

A feldolgozóipar megjelenik a koncepció **gazdaságfejlesztési prioritásaként**, nem, mint különálló „ágazat”, hanem mint a megye gazdasági szerkezetének meghatározó eleme. A koncepció szerint:

- a **feldolgozóipar magas hozzáadott értékű szegmensei** (pl. technológiai intenzív termelés, speciális beszállítói kapacitások) **különösen fontosak a versenyképesség szempontjából**,
- a megyei gazdaság jövője a **magas szolgáltatástartalmú, innovatív iparágak integrálása és megerősítése** felé mozdul el.

Integrált gazdasági struktúra erősítése

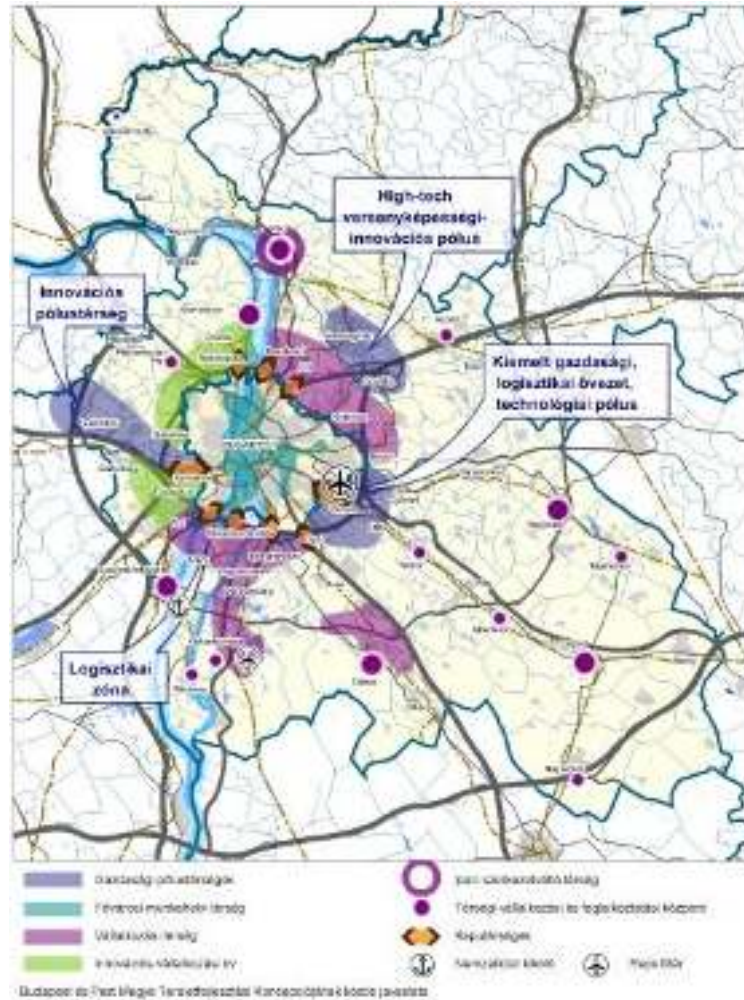
A koncepció által megfogalmazott célok között szerepel a **gazdasági szerkezet megújítása**:

- Az ipari szerkezet fejlesztése olyan módon, hogy az **magasabb hozzáadott értéket előállító termelési láncokhoz kapcsolódjon**,
- A **helyi vállalkozói és beszállítói kör** megerősítése, különösen az ipari parkok és vállalkozási zónák szerepének növelésével,
- Az **új, speciális beszállítói kapacitások kiépítése** olyan területeken, amelyek képesek bekapcsolódni a **nagyobb gazdasági klaszterekbe és globális értékláncokba**.

A koncepció kiemeli, hogy egyes térségekben (különösen a déli Pest megyei régióban) a feldolgozóipar **leépülése nehezíti a gazdasági teljesítményt**, ezért szükség van olyan

intézkedésekre, amelyek: támogatják a **helyi ipari parkok és vállalkozási övezetek fejlesztését**, erősítik a **szakképzést és munkaerő-piaci eszközöket** a feldolgozóipar igényeinek megfelelően, ösztönzik azokat a befektetéseket, amelyek **térségi ipari struktúrát fejlesztenek** a meglévő adottságokra építve.

12. ábra A gazdaságfejlesztés speciális célterületei Pest vármegyében

Forrás: Pest Megyei Területfejlesztési Kon koncepció

Jövőkép és stratégiai irányok

Innováció és technológiai intenzitás

A koncepció a feldolgozóipar jövőképét a **magas technológiai és tudástartalmú termelés** felé helyezi. Külön hangsúlyt kap az **innovációs képesség, a kutatás-fejlesztés és az együttműködés**:

- A feldolgozóipari szereplők közötti **klaszterek, konzorciumok és hálózatok** elősegítik a versenyképes ipari környezet kialakulását.
- A **szellemi tulajdon és innovációs tevékenységek támogatása** kulcsfontosságú a termelési költség-szerkezet javításában és a magas hozzáadott érték elérésében.

Ez a jövőkép egyértelműen a **strukturális modernizációt és az ipari versenyképesség növelését** célozza, a hagyományos, alacsonyabb értéktartalmú termelés leváltásával.

Regionális kiegyensúlyozás és integráció

A koncepció azt is rögzíti, hogy a feldolgozóipari célok teljesülése szempontjából fontos a **területi kiegyensúlyozottság**:

- A megye középső, észak-keleti és déli részei strukturális hátrányokkal küzdenek (pl. gazdasági szerkezet elmaradottsága, demográfiai problémák),
- Ezen térségek számára olyan **integrált területi beruházási (ITI) és klaszterfejlesztési intézkedések** szükségesek, amelyek egyrészt fejlesztik az ipari alapokat, másrészt a munkaerő-piac rugalmasságát és a vállalkozói készségeket.

Összességében a Pest Megyei Területfejlesztési Koncepcióban a **feldolgozóipar kulcsfontosságú szerepet tölt be** a megye gazdasági fejlődési stratégiájában. A koncepció:

- elismeri a **feldolgozóipar jelenlegi súlyát** a foglalkoztatásban és exportban,
- rámutat a **szerkezeti kihívásokra**, különösen a hagyományos ipari kapacitások átalakulásában,
- stratégiai jövőképként a **magasabb hozzáadott értéket és innovációt előállító ipari szegmensek fejlesztését** jelöli meg,
- és konkrét célokat fogalmaz meg a **regionális, ipari szerkezet modernizálására, klaszterek és ipari parkok fejlesztésére**, valamint a **technológiai és munkaerő-piaci adaptáció erősítésére**.

6 ÖSSZEGZÉS

Pest vármegye az egyik kiemelt hazai területe a hazai feldolgozóiparnak. A vármegye jó közlekedési adottságai, a főváros közelsége és a nagy és valamennyi, akár magasabb végzettséget is igénylő munkakör szempontjából is bőséges munkaerőkínálata a modern feldolgozóipar számára **vonzó környezetet jelent**. Ennek megfelelően a 2010-es években és a 2020-as évek elején a külföldi működő tőke részéről élénk érdeklődés jelentkezett, ami az országos átlagnál tendenciózusan nagyobb ütemű FDI bővülést eredményezett Pest vármegyében, amivel **erősíteni tudta pozícióját a hazai feldolgozóiparban**. Bár a COVID járvány és a 2022-es energiaválság tapasztalatai alapján úgy látszott, hogy a vármegyei feldolgozóipar igencsak válságálló, azonban 2024-től mégiscsak bekövetkezett egy törés az ipari termelésben, ami leginkább az európai ipar gyengélkedésével függ össze. Egyelőre kérdés, hogy az elkövetkezendő évek nagy akkumulátor- és elektromos járműipari beruházásai milyen lendületet adnak majd a vármegyei iparnak, mindenesetre arra jól rámutat ez a törés, hogy egy olyan exportorientált és a globális termelési láncokhoz szorosan kötődő iparág, mint a feldolgozóipar **ki van téve a vármegyei és a hazai szereplőktől és aktoroktól független globális eseményeknek és trendeknek**. Ezért fontos cél kell, hogy legyen a vármegyei feldolgozóipar **ellenállóképességének növelése és alágazati diverzifikálása**.

Manapság, amikor a feldolgozóipari szereplők sikerének záloga a globális értéktermelési láncokba való mind mélyebb integráció, valamint a hatékonyság érdekében a termelés fizikai és szervezeti kiszervezése, akkor az ipari beruházások egyik fő mozgatórugója az értéktermelési lánc többi szereplőjének és a megfelelő beszállítói láncnak a közelsége. Ez jól leképeződik Pest vármegyében is, ahol **az elmúlt időszak feldolgozóipari bővülése néhány szigetszerű**

kivételtől eltekintve az agglomerációs gyűrű területén csapódott le. Ott is elsősorban a legjobb elérhetőségű, azaz a gyorsforgalmi utak közvetlen szomszédságában lévő ipari területeken. Jó közlekedési adottságuk révén sok esetben olyan települések lettek a feldolgozóipar célterületei, amelyeken korábban az ipari termelés marginális volt. **Mindeközben több korábbi feldolgozóipari centrum (Váci, Ceglédi, Nagykáti járás) még mindig az ipari szerkezetváltással küszködik.**

Fontos azt is kiemelni, hogy az elmúlt időszak feldolgozóipari – jellemzően zöldmezős – beruházásai többségében **olyan agglomerációs településeken valósultak meg, ahol mindeközben dinamikusán növekedett a népesség és más szektorok ágazatai (kereskedelem, logisztika stb.) is jelentős beruházásokkal jelentek meg.** Mindennek eredményeképpen ezek a térségek lényegében „telítődtek”. A negatív környezeti hatások, a megnövekedett forgalom okozta hang- és zajterhelés, valamint az egyre hosszabb utazási idők és a közmű infrastruktúra kapacitáson felüli terhelése már elkezdte a települések élıhetőségét veszélyeztetni. Nem beszélve arról, hogy **az új beruházások foglalkoztatási relevanciája is egyre kisebb ebben a térségben,** hiszen a helyi szolgáltató szektor és még inkább a fıvárosi kereslet a helyi munkaerő nagy részét elszívja és minimális az a munkaerőtartalék, amit az újabb feldolgozóipari üzemek be tudnának csatornázni a munka világába. Ebből fakadóan a helyi közösségek már sokszor inkább negatívan ítélik meg egy-egy újabb feldolgozóipari beruházás hírét. Ebben a térségben ezért már **az extenzív iparfejlesztésnek korlátozott a tere.**

Az elmúlt időszak jelentős ipari bıvölése ellenére a feldolgozóiparban még mindig jelentős potenciál van Pest vármegyében. **Több olyan térség is azonosítható, ahol az ipari szerkezetváltás még nem következett be és jelentősebb mértékő munkaerőtartalék is rendelkezésre áll.** Ezért a jövőben a feldolgozóipari stratégiaalkotás célja kell legyen a külföldi mőködőtőke és az ipari beruházások „széttérítése” azon térségek irányába, ahol azok a legnagyobb gazdasági és foglalkoztatási hasznot tudják hozni. Mindeközben az agglomerációba pedig – kihasználva a már kiépült ipari infrastruktúrát, beszállítói hálózatot és kialakult magas szintő tudást, tapasztalatot – a **legmagasabb hozzáadott értékő, innováció orientált beruházások bevonását, valamint a helyi kis és középvállalkozások értéktermelésbe történő magasabb szintő bekapcsolódását kell támogatni.**

7 ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra Az ipari termelés nemzetgazdasági ágankénti megoszlása Pest vármegyében, 2024.....	5
2. ábra Az ipari termelés volumenének és a feldolgozóipar GDP-ben és foglalkoztatásban betöltött súlyának alakulása Magyarországon, 2009-2024	8
3. ábra A magyar feldolgozóipari termelés százalékos megoszlása ágazatonként, 2024	9
4. ábra A feldolgozóipar bruttó hozzáadott értékben betöltött súlya Pest vármegyében, 2009-2024	10
5. ábra A feldolgozóipari telephelyeken foglalkoztatottak számának változása (2018 = 100%), 2018-2023.....	10
6. ábra A pest vármegyei feldolgozóipari telephelyeken foglalkoztatottak százalékos megoszlása aláganként, 2023.....	11
7. ábra Az ipari termelés volumenindexe (előző év=100%) telephely szerint, 2013-2024	12
8. ábra A pest vármegyei feldolgozóipari termelés százalékos megoszlása aláganként (kocszgyártás, kőolajfeldolgozás nélkül), 2025. I. félév.....	13

9. ábra Külföldi közvetlen tőkebefektetéssel működő vállalkozások külföldi tőkéjének alágankénti megoszlása Pest vármegyében, 2024	14
10. ábra Feldolgozóipari FDI aránya az összes külföldi közvetlen tőkebefektetéssel működő vállalkozás külföldi tőkéjében, 2008-2024	14
11. ábra Regisztrált feldolgozóipari vállalkozások száma és ipari parkok Pest vármegyében, 2024	16
12. ábra A gazdaságfejlesztés speciális célterületei Pest vármegyében	19